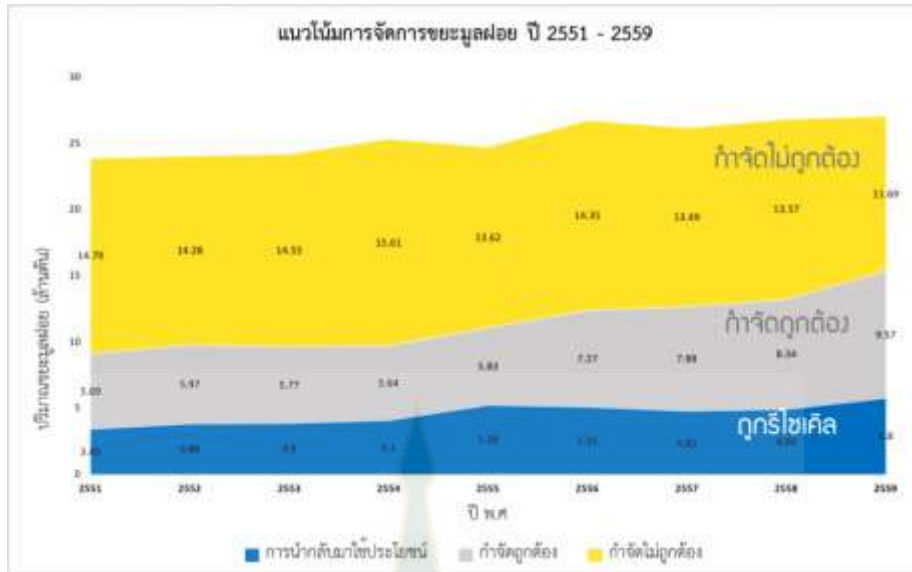

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

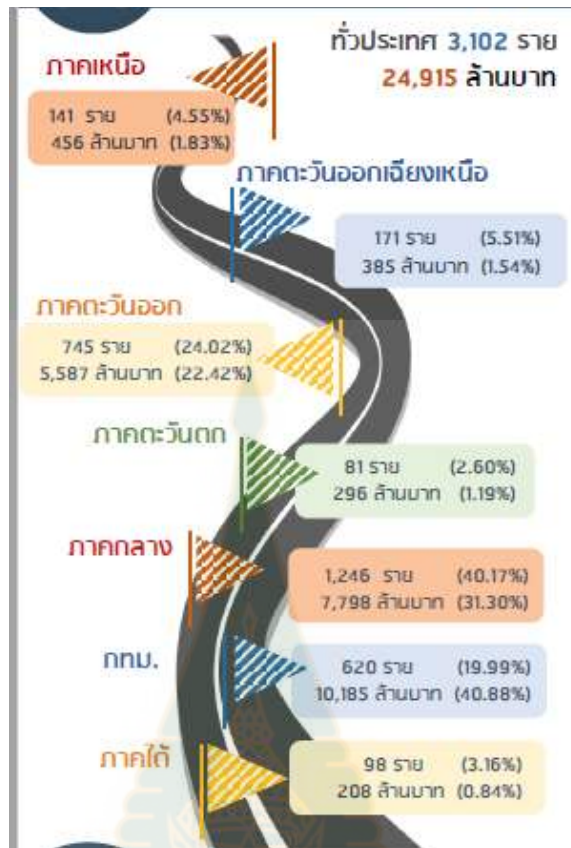
ประเทศไทยมีปริมาณขยะสูงขึ้นต่อเนื่องขึ้นทุกปีเนื่องมาจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมรวมถึงจำนวนประชากรในประเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความต้องการอุปโภคและบริโภคเพิ่มขึ้น และย่อมเป็นสาเหตุของการเกิดขยะเป็นจำนวนมาก (Marmolejo et al., 2012) จากรายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทยปี 2559 พบว่ามีปริมาณการเกิดขยะรวมกันทั้งประเทศ 27.06 ล้านตันต่อปี เทียบเท่าตึกไบฮอค 2 จำนวน 140 ตึก คิดเป็นประมาณ 74,130 ตันต่อวัน เฉลี่ยเป็นปริมาณขยะ 1.14 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ยังไม่รวมขยะตกค้างสะสมที่เพิ่มขึ้นทุกปีไม่ต่ำกว่าปีละ 10 ล้านตัน ในปี 2558 ปริมาณขยะที่ถูกกำจัดอย่างถูกต้องจากสถานที่เหล่านี้คิดเป็นร้อยละ 26.34 ของปริมาณขยะเกิดใหม่รวมกับขยะตกค้างทั้งหมด และขยะที่เหลือกว่า 73.26% นั้นถูกกำจัดด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง เกิดสภาพเทกอง เผา กลางแจ้ง เผาในเตาที่ไม่มีระบบกำจัดมลพิษทางอากาศ และฝังกลบแบบเทกองควบคุมหรือไม่ถูกจัดการเลย จากภาพที่ 1 จะเห็นได้ว่าถึงแม้ประเทศไทยจะมีความพยายามในการรีไซเคิลและกำจัดขยะอย่างถูกต้องมากขึ้นแต่แนวโน้มปริมาณขยะในแต่ละปีเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้ปริมาณขยะกว่าครึ่งยังถูกกำจัดอย่างไม่ถูกวิธี และถูกทิ้งลงไปในทะเล ทำให้สถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยติดอันดับ 6 ใน 192 ประเทศที่มีขยะในทะเลมากที่สุดในโลก ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษและกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเผยว่าประเทศไทยมี 23 จังหวัดชายฝั่งทะเลซึ่งมีปริมาณขยะประมาณ 11.47 ล้านตัน โดยที่ขยะปริมาณกว่าร้อยละ 14 (หรือประมาณ 1.55 ล้านตัน) มีขยะพลาสติกอยู่ประมาณ 340,000 ตัน ร้อยละ 10-15 มีโอกาสปนเปื้อนลงสู่ทะเลได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ทางทะเลโดยรวมและสัตว์ทะเล ทำให้รัฐบาลริเริ่มโครงการความร่วมมือภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม เพื่อจัดการขยะอย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายในการลดปริมาณขยะในทะเลไทยลงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ภายในปี 2570 และส่งเสริมให้เกิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (http://www.dbd.go.th/download/document_file/Statistic/2561/T26/)

ภาพที่ 1.1 แนวโน้มการจัดการขยะมูลฝอย ปี 2551-2559

ที่มา: รายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยในประเทศไทย ปี 2559 แหล่งที่สืบค้น http://infofile.pcd.go.th/waste/wst haz_annual59.pdf

การจัดการขยะของประเทศไทยซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะโดยใช้แนวคิด 3R ได้แก่ Reduce คือ การลดการใช้ การใช้น้อยเท่าที่จำเป็น หรือการลดสร้างของเสีย Reuse คือ การใช้ซ้ำหลายๆ ครั้ง เพื่อยืดอายุการใช้งานและใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น และ Recycle คือ การแปรรูปมาใช้ใหม่ เช่น การนำขยะคงรูปที่ย่อยสลายได้ยาก ได้แก่ แก้ว กระดาษ โลหะ พลาสติก ไปผ่านกระบวนการผลิตออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ชิ้นใหม่ หรือการนำน้ำทิ้งที่ผ่านกระบวนการบำบัดกลับมาใช้ใหม่ในโรงงาน โดยจัดทำ Roadmap จัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2559 - 2564 เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะ โดยวางโครงสร้างให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนร่วมกันจัดการปัญหา ส่วนภาคเอกชนเริ่มมีแนวคิดแยกขยะในองค์กร นำส่วนที่ยังใช้ประโยชน์ได้ไปรีไซเคิลหรือจำหน่าย ช่วยกันฝังกลบขยะอินทรีย์ให้ย่อยสลายเองตามธรรมชาติหรือทำปุ๋ย ส่วนที่เหลืออยู่ใช้วิธีเผาทำลายด้วยเตาเผาขยะเทคโนโลยีสูงที่มีระบบควบคุมอากาศ โดยไม่ต้องใช้ไฟฟ้า น้ำมัน หรือแก๊ส อีกทั้งยังมีการหารือเพื่อตั้งเป้าหมายที่จะลดขยะที่มีอยู่ในทะเลลงกว่า 50% ไม่เพียงแต่ในประเทศไทยเท่านั้นที่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาขยะ ในต่างประเทศก็หันมาให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาขยะเช่นกัน ตัวอย่างเช่น ประเทศญี่ปุ่นที่มีการใช้กฎหมายบังคับการรีไซเคิลอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทำให้โลหะถึง 98% ที่ใช้ในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้รับการรีไซเคิล สหภาพยุโรปเองมีเป้าหมายการมีบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ใช้ซ้ำได้หรือรีไซเคิลให้ได้ทั้งหมดในปี ค.ศ. 2030 การจัดการปัญหาขยะอย่างยั่งยืนเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความทุ่มเทจากทุกภาคส่วน ผู้ประกอบการต้องพร้อมที่จะเปิดรับองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการนำนวัตกรรมมาช่วยสร้างมูลค่าขยะพลาสติก การสร้างมูลค่าขยะด้วยองค์ความรู้จากนวัตกรรมใหม่ๆ นี้ ทำให้เกิดธุรกิจรีไซเคิล ซึ่งธุรกิจรีไซเคิลนี้ส่วนใหญ่เป็นการขายส่งเศษวัสดุแบบไม่มีกระบวนการเปลี่ยนรูป จึงใช้ต้นทุนและเทคโนโลยีไม่สูงมาก ทำให้นักลงทุนเล็งเห็นโอกาสในการสร้างรายได้จากธุรกิจ

ภาพที่ 1.2 พื้นที่ที่มีธุรกิจไร้ไซเคิล

ที่มา: http://www.dbd.go.th/download/document_file/Statistic/2561/T26/T26_201805.pdf

แนวโน้มการจัดตั้งใหม่ของธุรกิจไร้ไซเคิลมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2559 และยังมี การขยายตัวต่อเนื่องจนถึงในปี พ.ศ. 2561 จากการสอดรับกับการขยายตัวของเมือง และจำนวนประชากรที่ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงรายได้ของธุรกิจไร้ไซเคิลในปี พ.ศ. 2559 ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น จากภาพที่ 1.2 แสดงให้เห็นถึงจำนวนของธุรกิจไร้ไซเคิลที่ยังดำเนินกิจการอยู่แบ่งตามพื้นที่ทั้งหมด 3,102 ราย พบว่าธุรกิจประเภทนี้ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคกลางมากที่สุด จำนวน 1,246 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.17 รองลงมาคือภาคตะวันออก จำนวน 745 ราย ร้อยละ 24.02 และกรุงเทพมหานคร จำนวน 620 ราย ร้อยละ 19.99 ตามลำดับ หากพิจารณาที่ตั้งรายจังหวัด พบว่า 5 อันดับแรก ได้แก่

1. กรุงเทพมหานคร 620 ราย
2. ชลบุรี 406 ราย
3. สมุทรปราการ 375 ราย
4. ปทุมธานี 208 ราย
5. สมุทรสาคร 185 ราย

ธุรกิจนี้ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และกรุงเทพมหานคร พื้นที่ที่มีธุรกิจรีไซเคิลสูงสุดคือ กรุงเทพมหานคร รองลงมาคือ สมุทรปราการ และชลบุรี ตามลำดับ เนื่องจากเป็นที่เขตอุตสาหกรรมและเขตเมืองที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น ทำให้ธุรกิจสะดวกต่อการเก็บรวบรวมชิ้นส่วนและวัสดุที่สามารถนำมารีไซเคิลใหม่ได้ รวมทั้งการจัดตั้งธุรกิจที่ใกล้แหล่งวัตถุดิบและท่าเรือจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการนำเข้าและขนส่งเศษวัสดุได้ ทำให้ผลประกอบการของธุรกิจรีไซเคิลในปี พ.ศ. 2559 ปรับตัวดีขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 โดยมีรายได้รวมทั้งสิ้น 116,463 ล้านบาท เพิ่มสูงขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นร้อยละ 8.2 และมีกำไรสุทธิทั้งสิ้น 515 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มสูงกว่าอัตราการเติบโตของ GDP ของปี พ.ศ. 2559 ที่ขยายตัวร้อยละ 3.2 โดยรายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจขนาดเล็กที่มีช่วงทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท สูงถึงร้อยละ 43.47 ของรายได้รวมทั้งสิ้นในปี พ.ศ. 2559 ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจประเภทซื้อมาขายไปวัสดุเหลือใช้เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่รวมถึงการรับย่อยขยะรีไซเคิล ดังภาพที่ 1.3

	2555	2556	2557	2558	2559	ร้อยละ
รายได้รวม หน่วย : ล้านบาท	134,524	135,048	139,203	107,673	116,463	100
แบ่งตามมูลค่าทุนจดทะเบียน ณ 31 พ.ค. 61						
ไม่เกิน 5 ล้านบาท	62,087	59,826	60,649	44,303	50,628	43.47
มากกว่า 5 ล้านบาทและไม่เกิน 100 ล้านบาท	45,287	44,543	50,224	33,381	34,218	29.38
มากกว่า 100 ล้านบาท	27,150	30,679	28,330	29,989	31,617	27.15
กำไรขาดทุนสุทธิ หน่วย : ล้านบาท	568	634	1,113	-786	515	
						หน่วย : %
อัตราการเพิ่มขึ้น(ลดลง) ของรายได้รวม	5.8	0.4	3.1	-22.7	8.2	
อัตราการเติบโต GDP	7.2	2.7	0.9	2.9	3.2	
อัตราเงินเฟ้อ	2.1	2.2	1.9	-0.9	0.2	
อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้รวมปรับปรุงอัตราเงินเฟ้อ	3.7	-1.8	1.2	-21.9	7.9	

หมายเหตุ 1. อัตราการเติบโต GDP อ้างอิงจาก อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศแบบปริมาณลูกโซ่ เมษายน 2558 สศช.
2. อัตราเงินเฟ้อ อ้างอิงจากดัชนีราคาผู้บริโภค เมษายนโดยกระทรวงพาณิชย์
3. อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้รวมปรับปรุงอัตราเงินเฟ้อ คัดจาก การเปลี่ยนแปลงของรายได้รวมที่ปรับปรุงอัตราเงินเฟ้อแล้ว

ภาพที่ 1.3 ภาพรวมผลประกอบการธุรกิจรีไซเคิล

ที่มา: http://www.dbd.go.th/download/document_file/Statistic/2561/T26/T26_201805.pdf

จากปริมาณขยะในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเขตชุมชนและประชากร ประกอบกับธุรกิจรีไซเคิลเป็นธุรกิจที่ใช้ต้นทุนในการดำเนินงานไม่สูงมาก เพราะขยะที่ใช้เป็นวัสดุหลักสำคัญในกระบวนการรีไซเคิลมีมูลค่าการซื้อขายอยู่ในระดับต่ำ อีกทั้งกระบวนการในการคัดแยกขยะ การบดหรือย่อยขยะ ตลอดจนการแปรรูปขยะ ไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมาก จึงทำให้นักลงทุนเล็งเห็นโอกาสในการสร้างรายได้และเข้ามาประกอบธุรกิจประเภทนี้เพิ่มสูงขึ้น เมื่อมีผู้ประกอบการด้านรีไซเคิลมากขึ้นจะทำให้เกิดความสามารถในการกำจัดขยะได้มากขึ้น ทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น รวมถึงส่งผลไปยังภาพกว้างของระบบนิเวศและประเทศไทยที่ดียิ่งขึ้น

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของธุรกิจประกอบขึ้นด้วยปัจจัยหลายประการที่ต่างกัน และปัจจัยที่สำคัญมากประการหนึ่งก็คือผู้นำภายในองค์กรที่ทำหน้าที่จัดการเรื่องงานแล้วยังต้องประสานความร่วมมือระหว่างพนักงานทุกระดับในองค์กรเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย และพัฒนาองค์กรให้บรรลุประสิทธิผลอย่างมี

ประสิทธิภาพ ดังนั้นภาวะผู้นำเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานนั้นมีลักษณะการปฏิบัติงานอย่างไรมีประสิทธิภาพเพียงใด ซึ่งการประกอบธุรกิจให้ประสบความสำเร็จผู้ประกอบการจะต้องศึกษาการดำเนินงานของธุรกิจต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจหลายด้าน และจำเป็นที่จะต้องศึกษาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจเนื่องจากความสำเร็จของธุรกิจส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลาการปรับตัวของธุรกิจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ดังนั้นภาวะผู้นำที่เหมาะสมจะเป็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นผู้ที่มี การกระตุ้นให้เกิดความสนใจในระหว่างผู้ร่วมงานและผู้ตาม ให้มองงานในแง่มุมต่างๆ ให้เกิดตระหนักรู้เรื่องภารกิจ (Mission) และวิสัยทัศน์ (Vision) (Bass & Avolio, 1994) ทำให้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นที่สนใจของนักวิชาการทางการบริหารทั้งในวงธุรกิจและอุตสาหกรรม

การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันสูงการเป็นผู้ประกอบการต้องมีวิสัยทัศน์ในการประกอบธุรกิจ เพราะจะเป็นส่วนสำคัญในการช่วยผลักดันธุรกิจที่ประกอบการทั้งภายในและภายนอกประเทศ สมรรถนะของการเป็นผู้ประกอบการจะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ มีความมั่นใจในตนเอง กล้าสู้กับปัญหา และอุปสรรคเฉพาะหน้า มีแนวคิดในการประกอบธุรกิจอย่างชัดเจน มีกลยุทธ์และวิธีการการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ เป็นต้น เพื่อให้องค์การสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงสร้างรายได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน และสร้างขีดความสามารถที่จะต้านทานต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจ จึงจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจของประเทศไทยให้พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลง (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2552)

ผู้ประกอบการที่ติดอันดับโลกนั้นมีความต้องการความสำเร็จหรือที่เรียกว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” (Achievement Motivation) ในระดับสูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์คือแรงจูงใจที่บุคคลหนึ่งต้องการกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มีมาตรฐานที่ดีที่สุด (Standard of Excellence) ต้องการมีความภาคภูมิใจในตนเอง แข่งขันกับตนเอง พยายามปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น ต้องการประสบความสำเร็จโดยเฉพาะในงานที่ยากและท้าทาย คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นคนที่มีเหตุผลมีภาวะในการเสี่ยงในระดับที่เป็นไปได้รู้จักใช้วิจารณ์ญาณอย่างรอบคอบ ถ้าให้เลือกบุคคลที่มาร่วมงานด้วยคนพวกนี้จะเลือกผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลที่มีความสามารถมากกว่าเลือกเพื่อน และบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะทำงานเพื่องาน (ฉนิษฐา สายทอง, 2557)

ความสำเร็จของธุรกิจจะเป็นความสามารถในการดำเนินธุรกิจให้ได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจหรือบรรลุเป้าหมายตามที่องค์การได้กำหนดไว้จำเป็นต้องมีการประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานการประเมินผลองค์การแบบสมดุล เป็นวิธีหนึ่งในการประเมินผลการดำเนินงานที่ช่วยให้มองเห็นภาพรวมในการดำเนินงานทั้งองค์การเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่วางไว้ และสร้างความสำเร็จให้แก่องค์การได้ การประเมินผลองค์การแบบสมดุล หรือ Balanced Scorecard การประเมินผลขององค์การประกอบด้วย 4 มุมมอง ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน มองด้านลูกค้า มุมมองด้านการปฏิบัติการภายในองค์การ และมุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต แทนที่จะมีมุมมองด้านการเงินเพียงอย่างเดียว เพื่อผลักดันไปสู่ความสำเร็จในปัจจุบันและอนาคต (สมคิด บางโม, 2552)

จากที่กล่าวมา จะเห็นว่า ธุรกิจของอุตสาหกรรมรีไซเคิลเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญเพราะเข้ามามีบทบาทต่อการจัดการขยะในประเทศ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องความสำเร็จทางธุรกิจของอุตสาหกรรมรีไซเคิลในประเทศไทย ทำให้เห็นถึงความเข้าใจถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบการทำงานของธุรกิจรีไซเคิล เพื่อให้สภาพแวดล้อมของประเทศดีขึ้น ตลอดจนสมรรถนะในการทำงานของผู้ประกอบการจะต้องมีทักษะความรู้ และความสามารถที่จะเป็นปัจจัยในการช่วยส่งเสริมสมรรถนะสู่ความสำเร็จทางธุรกิจและความสำเร็จได้เปรียบเชิงการแข่งขันให้เป็นที่ยอมรับและดำรงอยู่อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมรีไซเคิล ด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม
- 2.2 เพื่อศึกษาความสำเร็จทางธุรกิจของอุตสาหกรรมรีไซเคิล
- 2.3 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สมรรถนะของผู้ประกอบการ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีผลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ
- 2.4 เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความสำเร็จของอุตสาหกรรมรีไซเคิล

3. ขอบเขตการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยจะประกอบด้วย 2 รูปแบบ คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

3.1 ด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จทางธุรกิจของอุตสาหกรรมรีไซเคิลในประเทศไทย

3.2 ด้านประชากร การวิจัยเรื่องปัจจัยความสำเร็จทางธุรกิจของอุตสาหกรรมรีไซเคิลในประเทศไทย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ ธุรกิจรีไซเคิลในประเทศไทย จำนวน 3,102 บริษัท เนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนในการศึกษานี้ จึงคำนวณหาจากตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 346 ตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงขอเก็บ 400 ตัวอย่างเพื่อลดความคลาดเคลื่อน ได้แก่ ผู้ประกอบการหรือผู้บริหารองค์กรในกลุ่มอุตสาหกรรมรีไซเคิล

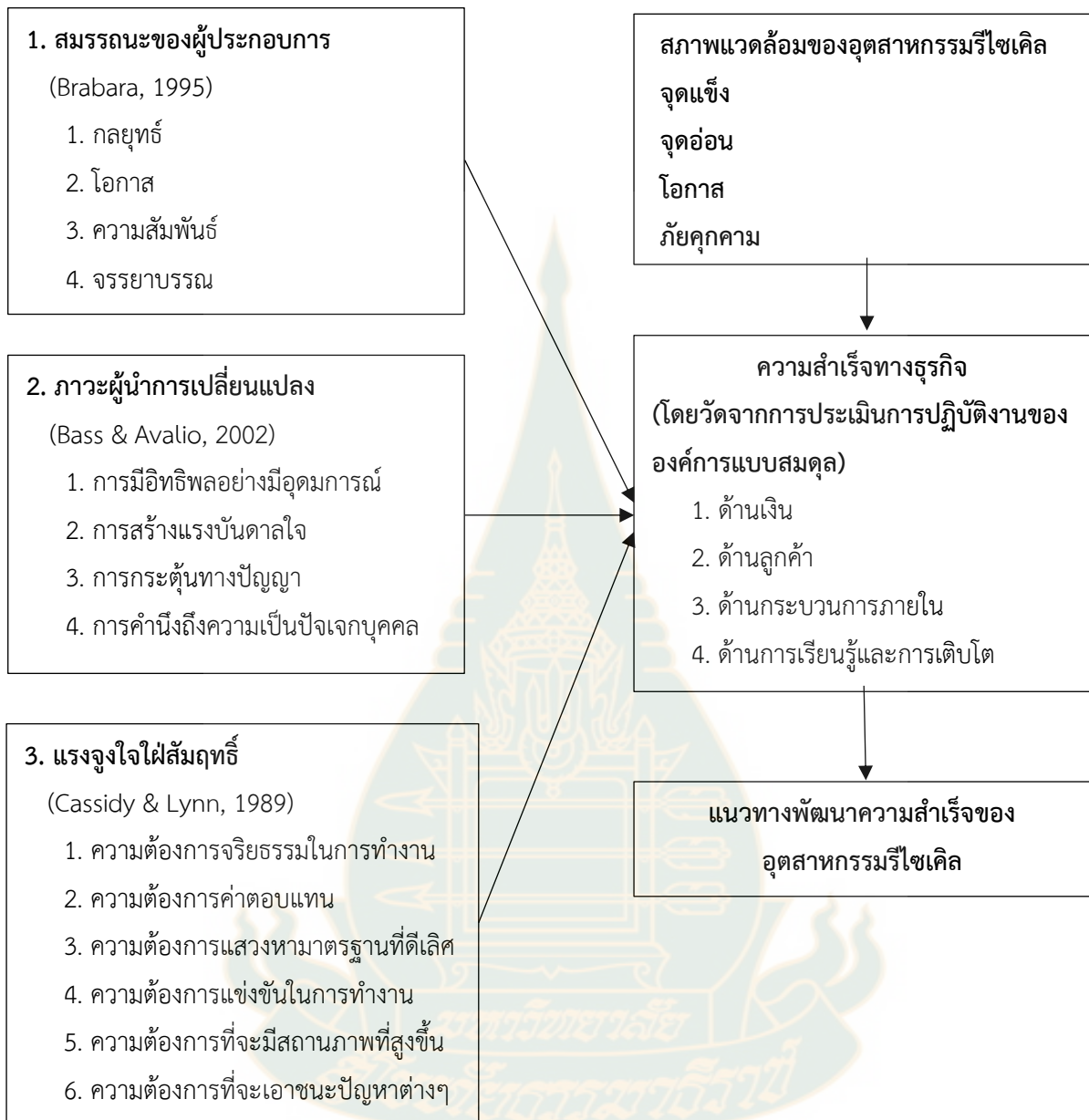
การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพทั้งหมด 17 คน ได้แก่ 1) ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐหรือตัวแทนเกี่ยวข้อง จำนวน 1 คน 2) ผู้ประกอบการธุรกิจรีไซเคิลหรือตัวแทน จำนวน 15 คน และ 3) นักวิชาการ จำนวน 1 คน

3.3 ด้านเวลา การวิจัยเรื่องปัจจัยความสำเร็จทางธุรกิจของอุตสาหกรรมรีไซเคิลในประเทศไทย จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 5 เดือน ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ – มิถุนายน 2563

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิด โดยมีตัวแปรต้น 3 ตัวแปรได้แก่ สมรรถนะของผู้ประกอบการ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งตัวแปรต้นทั้ง 3 ตัวแปรนี้มีแนวคิดจากนักวิชาการ โดยตัวแปรต้นตัวแรก “สมรรถนะของผู้ประกอบการ” ได้ใช้แนวคิดของ Brabara ที่ได้นำเสนอแนวคิดสมรรถนะของผู้ประกอบการไว้ 4 ด้าน คือ กลยุทธ์ โอกาส ความสัมพันธ์ และจรรยาบรรณ โดยสมรรถนะของผู้ประกอบการเหล่านี้สามารถเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ความสำเร็จของธุรกิจมีความเป็นไปได้ และช่วยทำให้ธุรกิจเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันในตลาด อีกทั้งช่วยเพิ่มยอดขายและสร้างกำไรให้แก่ผู้ประกอบการ ตัวแปรต้นตัวที่สอง “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง” ได้นำแนวคิดของ Bass & AVALIO มาใช้ เนื่องจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง นั้นเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์การ จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์กรหรือสังคม ซึ่งกระบวนการจะกระทำโดยผ่านปัจจัยพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ “4I’s” (Four I’s) คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และตัวแปรต้นตัวสุดท้าย “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ได้ใช้แนวคิดของ Cassidy and Lynn ที่ได้นำเสนอตัวแปรเพื่อใช้ในการสร้างแบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือสำหรับวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 6 ปัจจัย คือ ความต้องการจริยธรรมในการทำงาน ความต้องการค่าตอบแทน ความต้องการแสวงหามาตรฐานที่ดีเลิศ ความต้องการแข่งขันในการทำงาน ความต้องการที่จะมีสถานภาพที่สูงขึ้น และความต้องการที่จะเอาชนะปัญหาต่างๆ ความสำเร็จทางธุรกิจจะใช้การวัดจากการประเมินการปฏิบัติงานขององค์การแบบสมดุล ของ Kaplan and Norton (1996) ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเรียนรู้และการเติบโต

เมื่อได้ทบทวนวรรณกรรมต่างๆ แล้ว ทำให้ได้กรอบแนวคิดตามภาพ

5. สมมติฐานการวิจัย

สมรรถนะของผู้ประกอบการ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อความสำเร็จทางธุรกิจของอุตสาหกรรมรีไซเคิล

6. นิยามศัพท์เฉพาะ/นิยามปฏิบัติการ

สมรรถนะของผู้ประกอบการ หมายถึง ระดับความสามารถของผู้ประกอบการที่เป็นกลไกที่ทำให้ความสำเร็จของธุรกิจมีความเป็นไปได้ ประกอบด้วย กลยุทธ์ โอกาส ความสัมพันธ์ และจรรยาบรรณ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ระดับของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเฉพาะทั้ง 4 ประการ (4I's) ประกอบด้วย การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ระดับแรงจูงใจที่บุคคลหนึ่งต้องการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มีมาตรฐานที่ดีที่สุด ต้องการมีความภาคภูมิใจในตนเอง แข่งขันกับตนเองพยายามปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น ประกอบด้วยด้านต่างๆ คือ ความต้องการจริยธรรมในการทำงาน ความต้องการค่าตอบแทน ความต้องการแสวงหามาตรฐานที่ดีเลิศ ความต้องการแข่งขันในการทำงาน ความต้องการที่จะมีสถานภาพที่สูงขึ้น และความต้องการที่จะเอาชนะปัญหาต่างๆ

ความสำเร็จทางธุรกิจ หมายถึง ระดับความสามารถในการดำเนินธุรกิจให้ได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจ หรือบรรลุเป้าหมายตามที่องค์การได้กำหนดไว้ ในงานวิจัยครั้งนี้ จะใช้ระดับความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่วัดจากการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การแบบสมดุล

การประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การแบบสมดุล หมายถึง การใช้ตัวชี้วัดเชิงปริมาณเพื่อช่วยในการตัดสินใจว่าองค์การสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้การประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การแบบสมดุลในการวัดความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยการวิเคราะห์องค์การประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการเติบโตขององค์การ

ลูกค้า หมายถึง ลูกค้าของธุรกิจรีไซเคิล เช่น อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมกระดาษ ลูกค้าทั่วไป เป็นต้น

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมรีไซเคิล หมายถึง เจ้าของกิจการ กรรมการผู้จัดการ หรือตำแหน่งอื่นทางด้านการบริหาร และมีอำนาจในการตัดสินใจของธุรกิจให้อุตสาหกรรมรีไซเคิล

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

7.1 ธุรกิจสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จของธุรกิจไปปรับแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

7.2 สามารถวางแผนพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจรีไซเคิลได้

7.3 ได้ข้อมูลเชิงวิชาการเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยความสำเร็จทางธุรกิจของอุตสาหกรรมที่คล้ายคลึงได้